

Rödl & Partner

Echo

Data: 7.07.2021

Dotyczy: [Rzeczpospolita](#)

KALKULACJA PROGU 20 MLN ZŁ PRZY STOSOWANIU SAFE HARBOUR

Podstawowym zagadnieniem przy rozstrzyganiu, czy regulacje dotyczące uproszczenia safe harbour można zastosować w konkretnej transakcji finansowej, jest określenie, czy kwota łącznych zobowiązań bądź należności przekracza 20 mln zł.

Odwolanie się w tym przypadku do przepisu nie rozwiązuje wątpliwości, ponieważ jest on lakoniczny i mówi jedynie o łącznym poziomie zobowiązań albo należności z tytułu kapitału pożyczek z podmiotami powiązanymi w trakcie roku podatkowego.

OKREŚLENIE USTAWOWEGO LIMITU

Zgodnie z art. 11g ustawy o CIT podatku dochodowym od osób prawnych/art. 23s ustawy o PIT jednym z warunków zastosowania uproszczenia safe harbour w transakcji kontrolowanej dotyczącej pożyczki jest wprowadzenie określonego limitu kwotowego.

Zgodnie z wymienionymi regulacjami w trakcie roku obrotowego łączny poziom zobowiązań albo należności podmiotu powiązanego z tytułu kapitału pożyczek z podmiotami powiązanymi liczony odrębnie dla udzielonych oraz zaciągniętych pożyczek nie może wynosić więcej niż 20 mln zł lub równowartość tej kwoty. Wdrożone regulacje uszczegółowiono w uzasadnieniu do ustawy wprowadzającej zmiany. Zgodnie z uzasadnieniem kwotę 20 mln zł kalkuluje się w ten sposób: „łączna wartość kapitału wszystkich pożyczek od podmiotów powiązanych (rozumianych również jako kredyty lub emisje obligacji), kalkulowana rozłącznie w odniesieniu do pożyczek udzielonych i otrzymanych, utrzymywana w trakcie roku obrotowego wynosi nie więcej niż 20 mln zł lub równowartość tej kwoty, przy czym na potrzeby kalkulacji limitu należy zsumować wartości kapitału (bez odsetek) pozyskanego albo udzielonego finansowania, niezależnie od jego formy (tj. łącznie pożyczki, kredyty i emisje obligacji)”. Uzasadnienie, choć nie jest oficjalnym źródłem prawa, może jednak pomóc w kalkulacji progu.

Podsumowując:

- 1) istotne jest, aby podatnik zsumował wszystkie pożyczki, kredyty lub emisje obligacji zawartych z podmiotami powiązanymi,
- 2) zsumowania należy dokonać odrębnie dla pożyczek udzielonych i otrzymanych,
- 3) zsumowaniu podlegają wszystkie pożyczki udzielone w trakcie roku podatkowego,
- 4) zsumowaniu podlegają wyłącznie wartości kapitału otrzymanego lub udzielonego finansowania,
- 5) suma pożyczek udzielonych lub pożyczek otrzymanych nie może przekroczyć 20 mln zł.

PRZYKŁAD

D Sp. z o.o. otrzymała od swojego 100-procentowego udziałowca pożyczkę w wysokości 10 mln zł. Umowa została zawarta 14 stycznia 2021 r. 30 kwietnia 2021 r. dodatkowo D Sp. z o.o. pozyskała od swojej spółki-siostry kredyt w wysokości 15 mln zł. W tym przypadku D Sp. z o.o. nie będzie uprawniona do zastosowania uproszczenia safe harbour.

PRZYKŁAD

Z Sp. z o.o. udzieliła finansowania podmiotowi z Grupy na kwotę 30 mln zł. Umowa w tym zakresie została zawarta 25 marca 2021 r. Równolegle – w związku z chęcią zakupu dodatkowych maszyn – konieczne stało się pozyskanie wsparcia finansowego od spółki-matki. Tym samym 31 maja 2021 r. Z Sp. z o.o. otrzymała od spółki-matki pożyczkę na kwotę 5 mln zł. W analizowanym stanie faktycznym – przy założeniu, że pozostałe ustawowe warunki są spełnione – Z Sp. z o.o. będzie mogła skorzystać z uproszczenia safe harbour w przypadku pożyczek otrzymanych. Nie będzie mogła jednak skorzystać z tego rozwiązania w przypadku pożyczek udzielonych.

Artykuł 11g ust. 1 pkt 4 ustawy o CIT/art. 23s ust. 1 pkt 4 ustawy o PIT dosłownie wskazuje, że do ustalenia, czy pożyczki udzielone mogą być objęte uproszczeniem, istotna jest łączna kwota udzielonych pożyczek, a kwota otrzymanych pożyczek nie ma w tym przypadku znaczenia. Analogicznie – do ustalenia, czy pożyczki otrzymane mogą skorzystać z safe harbour, istotna jest łączna kwota otrzymanych pożyczek, a kwota udzielonych pożyczek nie ma w tym przypadku znaczenia.

Podobną kwestią jest ustalenie, które pożyczki, tj. kiedy udzielone, należy uwzględniać przy kalkulacji limitu dla stosowania uproszczenia safe harbour. Czy konieczne jest branie pod uwagę pożyczek udzielonych przed wejściem w życie przepisów, czy wszystkich pożyczek istniejących pomiędzy podatnikiem a podmiotami powiązanymi?

Zgodnie z dosłownym brzmieniem przepisu, aby ustalić limit warunkujący możliwość skorzystania z uproszczonych rozliczeń, należy zsumować wartości kapitału pożyczek pozyskanych albo udzielonych, które pozostają aktywne w danym roku obrotowym. Zatem jeśli zobowiązania albo należności z tytułu wszystkich aktywnych w danym roku pożyczek wewnątrzgrupowych przekroczą kwotę 20 mln zł, podatnik nie będzie uprawniony do skorzystania z uproszczenia safe harbour. Nie jest zatem istotne, kiedy zostały udzielone te pożyczki: przed wejściem w życie przepisów czy po.

Co istotne, przepis określając limit 20 mln zł, odnosi się jedynie do części kapitałowej. Oznacza to, że ani dodatkowe opłaty związane z udzieleniem pożyczki, ani odsetki, o ile oczywiście nie zostały doliczone do sumy kapitałowej, nie są objęte przedmiotowym limitem.

LINIA KREDYTOWA

Należy także określić, czy i w jakim zakresie uproszczenie może być stosowane dla linii kredytowych. Biorąc pod uwagę, że przepis mówi wprost o kwocie zobowiązań i należności, to trzeba uznać, że chodzi tu o wartość faktycznie wykorzystanego finansowania, a nie sam limit, na jaki linia została przyznana.

NIESPEŁNIANIE WARUNKÓW

Wyjaśnienia wymaga również to, co się dzieje, gdy w trakcie trwania pożyczki przestanie się spełniać warunki do zwolnienia, oraz to, na jaki dzień należy określać ich spełnienie.

Nie jest jasne, co się dzieje, gdy podatnik stosuje uproszczenie, a jednocześnie już po sporządzeniu dokumentacji cen transferowych oraz złożeniu informacji TPR przestanie spełniać warunki stosowania safe harbour w kolejnych latach. Podobnie w latach następnych, kiedy poziom udzielonego finansowania ponownie spadnie poniżej 20 mln zł,

niejasne jest, czy podatnik odzyska prawo do stosowania safe harbour dla tego rodzaju pożyczki, pomimo że w latach wcześniejszych ze względu na przekroczenie progu 20 mln zł prawa takiego nie miał.

PRZYKŁAD

Sp. z o.o. otrzymała 1 stycznia 2020 r. pożyczkę na kwotę 18 mln zł, jednocześnie już po sporządzeniu dokumentacji cen transferowych oraz złożeniu informacji TPR za 2020 r. – 1 listopada 2021 r. – otrzymała od podmiotu powiązanego drugą pożyczkę na kwotę 3 mln zł. W konsekwencji zostanie przekroczony poziom zobowiązań 20 mln zł, pozwalający zastosować uproszczenie safe harbour w kolejnych latach, podczas gdy sam rok 2020 może być objęty uproszczeniem.

Należy uznać, że uproszczenie można stosować w każdym roku, w którym warunki do jego stosowania zostały spełnione, nawet jeśli były to tylko niektóre z lat trwania pożyczki. Przekroczenie progu 20 mln zł uniemożliwia zastosowanie uproszczenia safe harbour w konkretnym roku, ale nie wpływa na stosowanie uproszczenia w innych latach, o ile spełnione są pozostałe warunki.

Jeśli chodzi o to, na jaki dzień w trakcie roku obrotowego należy obliczać łączny poziom zobowiązań albo należność z tytułu pożyczek, to można sądzić, że organy podatkowe przyjmą tak jak w przypadku formularza TPR – że zgodnie ze znowelizowanym rozporządzeniem bierze się pod uwagę rzeczywistą kwotę zadłużenia na ostatni dzień okresu, za jaki składana jest informacja.

Daria Walkowiak-Dobner, adwokat [we wrocławskim biurze Rödl & Partner](#)

Mateusz Żyła, doradca podatkowy [we wrocławskim biurze Rödl & Partner](#)